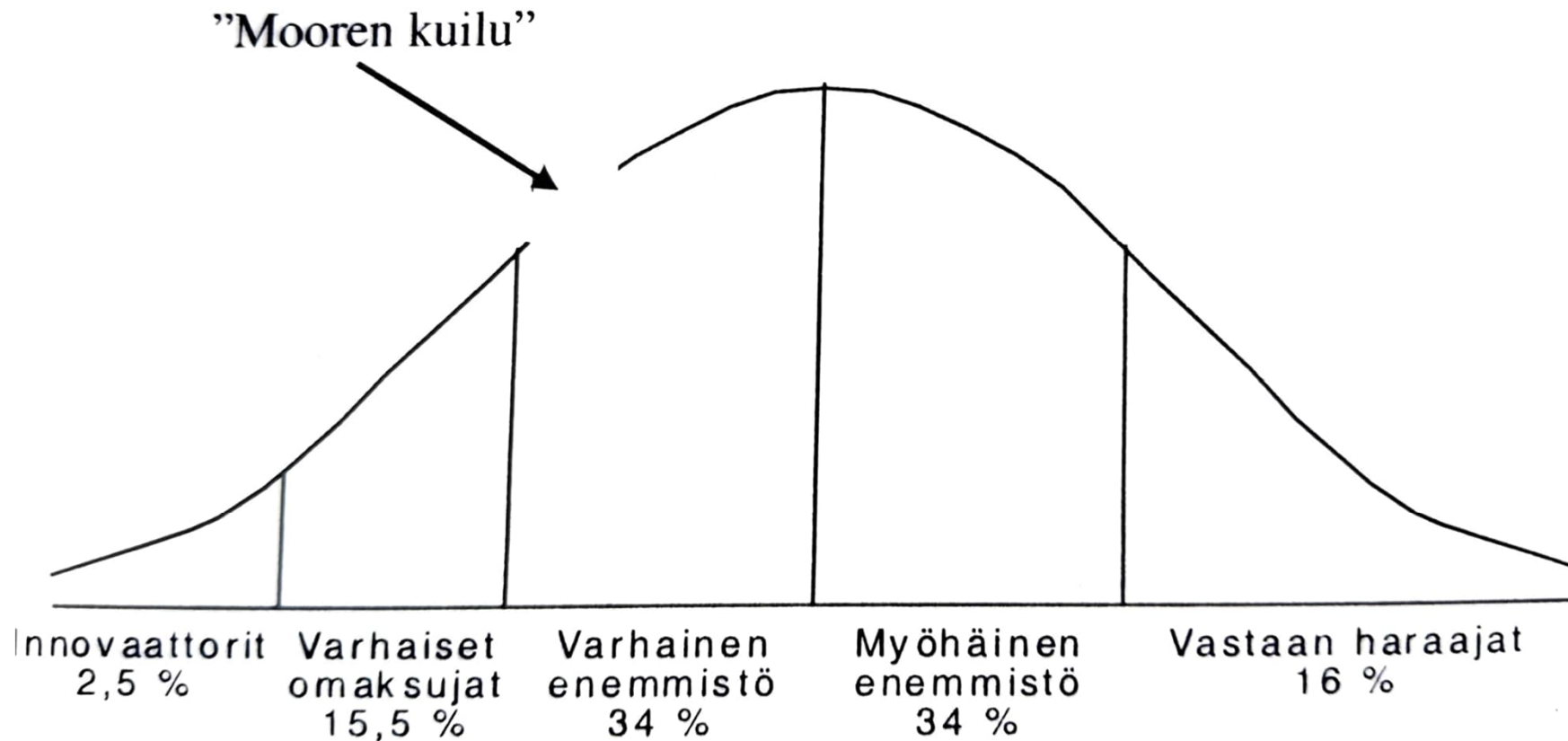

Käspaikka 2001-2010

Käsityön TietoBoxista kehittyi Käspaikka, laaja oppimateriaali- ja asiantuntijasivusto.

- Käyttäjäkunta laajeni
- Sisältöjen määrä kasvoi
- Opettaja, opiskelijat ja tutkijat tuottivat materiaalia yhdessä
- Toiminta sai tunnustusta ja palkintoja

Marraskuussa 2001 tekstiiliopettajien postituslistalla oli hieman alle 500 jäsentä, mikä oli lähes puolet liiton jäsenmäärästä. Käsityön TietoBoxi oli saavuttanut tekstiiliopettajien varhaisen enemmistön, eikä siis jäänyt ns. “Mooren kuiluun”.

KäsityönTietoBoxi uudistui Käspaikaksi virtuaalikouluhankkeessa (Tekstiiopettaja nro 4, 2001).

Käs, käs.....Käspaikka Käsityön paikka netissä

Sinikka Hovi
Käspaikka-hankkeen tiedottaja

Opetushallituksella on menossa suuri projekti. Tarkoituksena on saada Suomen opetuksen kaikkien tasojen opetusmateriaali julkiseksi virtuaalikouluksi verkkoon niin, että opetuksen sisällöt yhteinäistyisivät, ja kaikilla olisi mahdollisuus tutustua kunkin tason opetussuunnitelmiin. Jopa erilaisten kurssien ja arvosanojen suorittaminen etäopiskeluna tulee olemaan mahdollista. Yliopistot ja ammattikorkeakoulut tekevät työtä tahollaan ja peruskoulun opettajaryhmät omaansa. Käsityö on taas kehityksen etunenässä. Meidän aineemme on jo pitkällä verkkosivustojen laadinnassa.

Professori Erno Lehtinen puhuu käsillä digitaalisen oppimateriaalin käytöstä opetuksessa.

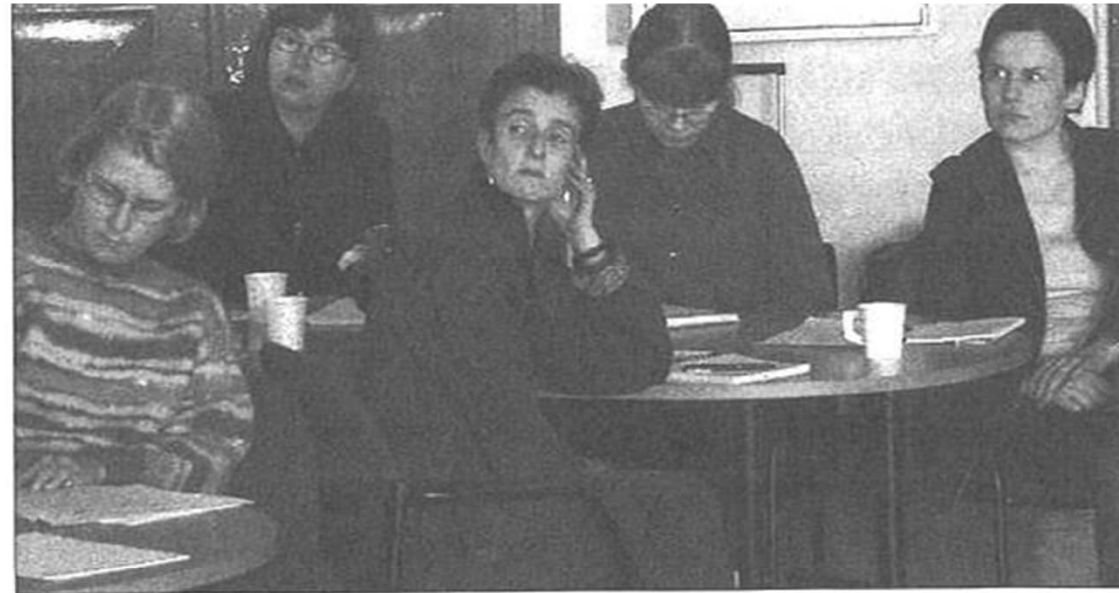
kin. Työpaja jakaantuu kahteen osaan: tekniseen pajaan ja tekstiilipajaan. Työpajasta voivat oppilaat etsiä tietoa, joka liittyy heidän omiin töihinsä. Sieltä saavat käsityönopettajat ja muut aineita opettavat opetusmateriaalin ideat.

Talkoissa taitajia - sinäkin?

Koko projektin pohjana on jo v. 1996 perustettu ja koko ajan kehittynyt TietoBoxin sivusto - mittava talkootyö, jota käsityönopettajat ympäri maata ovat yhteiseksi hyväksi tehneet. Nyt KäsityönTietoBoxin asema virallistuu, nimi vaihtuu, materiaalit organisoidaan uudelleen ja työtä tehdään systemaattisen suunnitelman pohjalta. Projektia ylläpitävinä voiminä ovat käsityönopettaja Pirjo Sinervo ja TOP-keskuksen johtaja **Turkka Sinervo**.

Hankkeessa ovat mukana kaikki käsityönopettajankoulutusta antavat yliopistot: Helsinki, Joensuu (Savonlinnan OKL) ja Åbo Akademi (Vaasan opettajankoulutusyksikkö) vastaavat opettajan työpöydän ja tieteen kirjaston sisällöistä prof. **Pirita Seitamaa-Hakkarainen** johdolla. Myös Turun yliopiston Rauman OKL ja Turun OKL ovat hankkeen voimavaroina. Työpajan sisältöjen parissa ahkeroinvat kouluissa käytännön työtä tekevät opettajat.

Käspaikkaa tekemässä ja samalla tieto-

Helena Mantere, Pirjo Sinervo, Pirita Seitamaa-Hakkarainen, Henna Lahti ja Annika Kontturi kuuntelemassa taustavaikuttaja prof. Erno Lehtisen luentoa.

Tekstiiliopettaja 3/2002,

Käspaikalle merkittävä laatupalkinto

teksti: HELENA MANTERE kuva: MATTI SINKO

Käspaikka - Käsityön virtuaaliluokat -hanke sai arvostusta, kunniaa ja mainetta, kun sille myönnettiin verkko-opetuksen kehittämisen laatupalkinto.

Kippis! Skoolaamassa Käspaikan tekijätiimin Helena Mantere, Turkka ja Pirjo Sinervo, Sinikka Hovi sekä Tarja Kröger.

Käspaikan oppimateriaaleista valmistui väitöskirja (Tekstiiliopettaja nro 5, 2003).

Kröger, T. (2003. Käsiyön verkko-oppimateriaalien moninaisuus "Käspaikka"-verkkosivustossa. <https://erepo.uef.fi/items/83a58da6-552b-43b2-a73e-e0ade49ebe17>

Käsiyön oppimateriaalien moninaisuus Käspaikassa!

Käsiyötieteen väitös Savonlinnassa

teksti: SINIKKA PÖLLÄNEN kuva: PIRJO SINERVO

 KL Tarja Krögerin käsiyötieteen väitöskirjatutkimus *Käsiyön verkko-oppimateriaalien moninaisuus "Käspaikka"-verkkosivustossa* tarkastettiin Joensuun yliopiston Savonlinnan opettajankoulutuslaitoksella 5.9.2003. Väitöstilaisuuden kustoksena toimi professori Jorma Enkenberg, vastaväittäjinä toimivat dosentti Selja Kojonkoski-Rännäli Turun yliopistosta ja professori Seppo Tella Helsingin yliopistosta. Tarja Krögerin väitöskirja on kolmas käsiyötieteen väitöstudium Savonlinnan opettajankoulutuslaitokselta.

Tutkimuksen kohteena oli Käspaikan www.tkukoulu.fi/handmade olevat käsiyön verkko-oppimateriaalit. Tavoitteena oli kuvata ko. oppimateriaalien moninaisuutta käsiyön merkityssisältöjen, oppimisteorioiden ja muotojen näkökulmasta. Tutkimuksessa mukana olleiden oppimateriaalien luokitus sekä lisätietoa luokittelusta ja muodostetuista sisältötyypeistä lukija voi löytää Käspaikan käsiyöpajasta osoitteesta www.tkukoulu.fi/handmade/tyopaja.html.

Väitöskirjan tutkimustulokset antavat opettajalle pohtimisen aihetta oppimateriaalia tuottaessaan: millaisia käsiyön merkityssisältöjä rakennan oppimateriaalin avulla, miten hyödynnän eri oppimisteoreettisia suuntauksia käsiyön sisältöjen opetukseen tähtäävien oppimateriaalien valmistuksessa vai valmistanko neutraalia oppimateriaalia niin, että se on käyttökelpoista erilaisissa yhteyksissä. Tällöin oppimateriaalin käyttäjänä opettajan on itse pohdittava verkko-oppimateriaalin käyttöön liittyviä pedagogisia ratkaisuja.

Oppimateriaalipohdintaa opettajan on kuitenkin syytä jatkaa koskemaan koko oppimateriaalimaailmaa – ei vain verkko-oppimateriaalia. Väitöskirjan käsiyön merkityssisältöjä ja oppimisteoreettisia piirteitä esittelevät teoreettiset osat myös väistämättä suuntaavat opettajan ajatukset laajemminkin käsiyön opettamiseen: mitä, miten ja miksi opetan juuri tätä asiaa. Tässä mielessä väitöskirjan voi nähdä haastavan opettajan ainedidaktiseen kehitystyöhön yleisemminkin kuin www.oppi-materiaalin-suunnitteluun, arviointiin tai kehit-

tämiseen. Väitöskirja antaa pohdittavaa myös OPS-työskentelyä ajatellen.

Tarja Kröger on kaikkien käsiyötä harrastavien iloksi myös konkretisoinut oman tutkimusprosessinsa näyttelyksi, joka oli väitöspäivänä nähtävänä autenttisena. Lukija voi käydä katsomassa tämän saman näyttelyn osoitteesta <http://cc.joensuu.fi/%7Etkkroger/vaitoskirja/nayttely/johdanto.htm>. Tämä näyttely 'Käsitteellisestä ajattelusta käsin käsittämiseen' osoittaa selkeästi sen, miten käsiyöprosessiin liittyvä ongelmanratkaisuprosessi on samankaltainen tutkimusprosessin erilaisten ongelmanratkaisutilanteiden kanssa. ■

KÄSIYÖN VERKKO-OPPIMATERIAALIEN MONINAISUUS "KÄSPAikka" – VERKKOSIVUSTOSSA. Tarja Kröger 2003. Joensuun yliopisto, kasvatustieteellisiä julkaisuja 90. 296 s. ISBN 952-458-297-X. Ovh. 24.84 € + toim.kulut 8.64 €
Tiedustelut: joepub@joensuu.fi, (013) 251 2652
Väitöskirja saatavissa myös pdf-tiedostona http://joypub.joensuu.fi/publications/dissertations/kroger_kasityon/

Käspaikka sai I palkinnon 23.11.2004

pääministerin parhaat käytännöt koulutus ja oppiminen -sarjassa

Käspaikan aktiivinen toimija Helena Mantere esitteli, miten hyödynsi oppilaidensa kanssa Käspaikka-sivustoa (Helsingin Uutiset 24.11.2004).

Käsityösivusto palkittiin

Itse virkatut pipot kova juttu Malmin yläasteella

HU/Jani Jakonen

■ Malmin yläasteen koulun tekstiilityön opettaja **Helena Mantere** on ollut mukana luomassa käsityön valtakunnallista verkkoyhteisöä, joka on saanut merkittävän valtioneuvoston palkinnon. Malmin yläasteella perinteisissä tekstiilitöissä hyödynnetään runsaasti internetiä, ja tietotekniikan käyttö onkin saanut oppilaat innostumaan neulomisesta ja virkkaamisesta.

Pääministeri **Matti Vanhanen** ojensi eilen tiistaina Käspaikka-nettisivustolle Pääministerin parhaat käytännöt -kilpailussa 1. palkinnon koulutuksen ja oppimisen sarjassa.

Käspaikka – käsityön virtuaaliluokat, on 1996 perustettu verkkoyhteisö, jonka tavoitteena on tukea käsityö- ja muotoilualan uusimman tiedon jakamista. Käspaikka-sivustossa on laaja valikoima opettajien ja opiskelijoiden tuottamaa materiaalia opetuksen ja harrastajien vapaaseen käyttöön.

– Käsityöhön on tarjolla vähän oppikirjoja. Opettajat valmistivat usein hirveästi monisteita opetusta varten. Samaan aikaan internet oli yleistymässä, joten ajattelimme, että opettajat voisivat ryhtyä tekemään nettisivuja. Netissä materiaali on niin helposti kaikkien käytettävissä. Me käsityöopettajat jaamme mielellämme hyviä käytäntöjä toisil-

lemme, Helena Mantere sanoo.

Palkintoraha, 10 000 euroa, käytetään opettajien täydennyskoulutukseen.

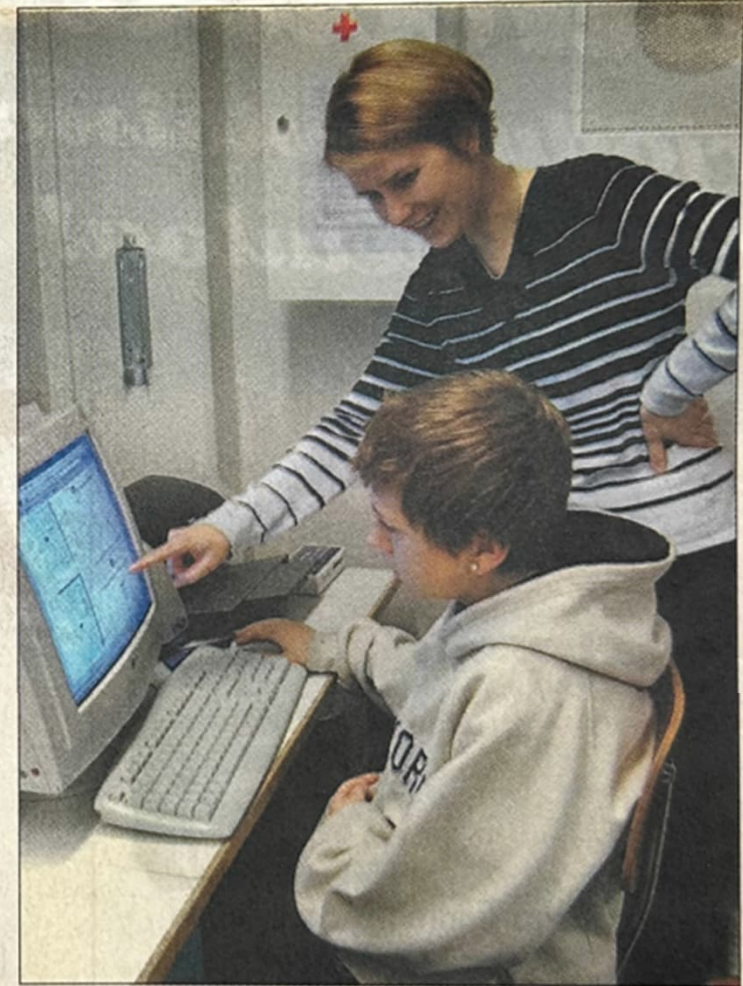
Internetin käyttö on saanut Malmin yläasteen seiskaluokkalaisten pojatkin innostumaan pakollisesta tekstiilityön oppiaineesta ihan uudella tavalla. Yhdeksäsluokkalaisten pojat ovat jopa toivoneet virkkauskerhon perustamista.

– Käspaikka-sivut tarjoaa valtavasti mahdollisuuksia oppia. Koulussamme on paljon poikia, jotka käyttävät sivustoa ahkerasti ja virkkaavat pipoja. Kotonakin kysellään ohjeita äidiltä ja mumolta. Itse virkatut pipot ovat koulussamme tosi in tällä hetkellä, Mantere sanoo.

– Oppilaiden innostus on kaikkein palkitsevinta. Haastavinta tässä työssä on herättää oppilaissa se innostus ja yksi apu siinä on ollut tietotekniikka.

Mantere katsoo palkinnon tunnustukseksi koko käsityöalalle ja opettajakunnalle, mutta silti palkinto on ristiriidassa ensi syksynä voimaanastuvan uuden valtakunnallisen opetussuunnitelman ja tuntijaon kanssa.

– On hienoa, että arvostusta tulee näin korkealta taholta, mutta taide- ja taitoaineiden tuntimäärä tippuu todella paljon. Vaikka asiaan yritettiin vaikuttaa jopa kutomalla villasukat päättäjille, silti eduskunta päät-

Ossi Lehto tutkii opettaja Helena Mantereen kanssa Käspaikkaa, jonka avulla voi oppia vaikka neulomaan pipon.

ti toisin. Huolta herättää myös tekstiilityön tunteja, joita pitää, se, riittääkö opettajille kouluissa Helena Mantere sanoo.

Materiaalien tekijät = Käspaikan voima.

Tekijät

Aalto Päivi	12 julkaisua	Tekijän artikkelit →
Aarnio Arja	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
Ahokoivu Marja-Liisa	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
Airikkala Viena	2 julkaisua	Tekijän artikkelit →
Ala-Nissilä Johanna	10 julkaisua	Tekijän artikkelit →
Ala-Rakkola Taina	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
Alanen Hanna	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
Alaranta Anna	21 julkaisua	Tekijän artikkelit →
Alfthan-Likitalo Tuija	2 julkaisua	Tekijän artikkelit →
Andersson Ann-Katrin	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
annuverta	2 julkaisua	Tekijän artikkelit →
ansu	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
Antti Valkama	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
Arohonka Katri	25 julkaisua	Tekijän artikkelit →
Asta Laakkonen	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
Auvinen Irene	1 julkaisu	Tekijän artikkelit →
Avelin Liisa	31 julkaisua	Tekijän artikkelit →

Tekijäluettelo
kokonaisuudessaan:
<https://punomo.fi/author/>

Vuonna 2006 juhlittiin Käspaikan 10. vuotta.

Opiskelijat tekivät oppimateriaalia Käspaikka-sivustoon ja myös graduja siihen liittyen.

Pöytäkangaspuut kudontavälineenä

<https://punomo.fi/kudotaan-poytakangaspuilla/>

Sivusto on syntynyt osana tekstiilityönopettajaopintojen pro gradu -tutkielmaa Savonlinnan opettajankoulutuslaitoksessa. Tutkielman aiheena oli siis tämän sivuston kehittäminen. Sivuston kehittäminen tapahtui siten, että tekijä teki alkuperäisen version sivustosta, minkä jälkeen sivustosta kerättiin palautetta tekstiiliopettajilta. Tämän jälkeen sivustoa jatkokehitettiin saadun palautteen avulla.

Toivottavasti sivustosta on paljon iloa ja hyötyä!

Kaisa Puranen

Kröger, T. (2007). Käspaikan merkitys käsityötieteiden opiskelijoille. Teoksessa A. Niikko, I. Pellikka, & E. Savolainen (toim.), *Oppimista, opetusta, monitieteisyyttä Kirjoituksia Kuninkaankartanonmäeltä* (ss. 152–165). Joensuun yliopisto.
https://www.academia.edu/892297/K%C3%A4spaikan_merkitys_k%C3%A4sity%C3%B6tieteiden_opiskelijoille

Turun TOP-keskuksessa järjestetyssä koulutuksessa tutustuttiin bloggaamiseen (Tekstiiliopettaja nro 3, 2010).

Ekotietoa & nettioppia

Ekonyyttäreillä Turussa herkuteltiin kierrätysideoilla, leivottiin ekokäsitöitä Käspaikan nettisivuille ja makusteltiin bloggaamistakin.

TEKSTI JA KUVAT RAIJA SAIRANEN

Muovipusseista sulatettuja kassia, paperista kierrettyjä helmiä, trikopaaidoista poimutelmia ja alikeompelua, jämäkankaista ryijy, kolikkokukkaro maitotölkeistä...

Kaksipäiväisellä kurssilla Turun TOP-keskuksessa saatiin käsityöllisiä kierrätysideoita, pohdittiin ekologisuutta ja työretettiin ideoita verkkomateriaaliksi.

Helsingin yliopiston käsityörieteen laitoksen jatko-opiskelija **Tarja-Kaarina Laamanen** esitti kurssilaisille ajatuksiaan käsitöiden cettisyydestä. Hän muistutti, että käsityöntekijä on myös kuluttaja, jonka tulisi valinnoissaan pyrkiä kestävään kehitykseen kierrättämällä, kohtuullisella kuluttamisella ja cettisillä valinnoilla. Ongelmallista on, että ekologisuutta on usein vaikea arvioida; esimerkiksi tuotanto-

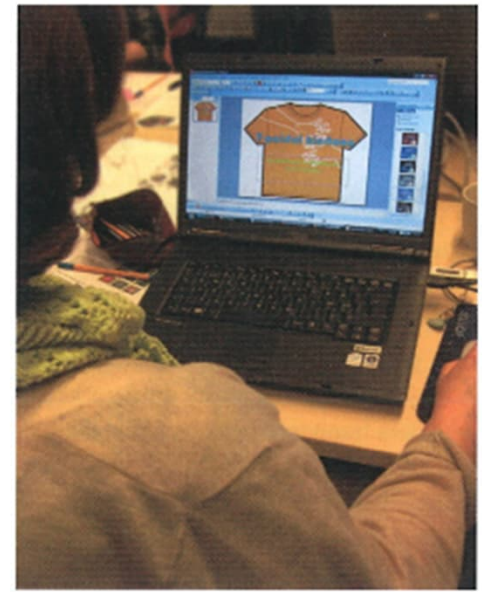
ketjusta ei useinkaan ole saatavilla tietoa.

Kierrätys kuitenkin antaa jo kerran käytetyille tekstiilille jatkoaikaa. Tuunaus täytyy suunnitella hyvin, ettei se päädy jätteeksi. Tuotteen tarpeellisuuden ja käyttöön sopivuuden pohdinta kuuluvat jokaiselle käsityön tekijälle, koulussakin. Laamanen muistutti, että hyvinvointi ei tule tavarapaljoudesta, ja käsityössäkin tulisi pyrkiä irti tuotekeskeisestä ajattelusta. Tekeminen itsessään antaa tuotteelle aineetonta lisäarvoa, ja koulukäsityössäkin on tilaa elämyksille ja eettisille pohdinnoille.

– Käsityössä tärkeää on oman itsen lähde. Tekeminen haastaa ongelmanratkaisuun ja antaa kokemuksia, jotka auttavat arjessa. Hitauden opettelu ja epäonnistumisetkin kuuluvat käsityöhön, näitäkin tunteita on hyvä oppia käsittelemään.

Käsityön ammattilaiset ja harrastajat ovat yksi aktiivisimmista bloginpitäjistä. Käspaikkaan on koottu kymmeniä tekstiiliopettajien, tutkijoiden, tekstiilialan ammattilaisten ja harrastajien blogeja. Niitä tutkittiin yhdessä **Pirjo Sinervon** opastamana. **Miia Collanus** esitteli oman Tavan takaa -bloginsa ja kertoi blogien mahdollisuuksista opettajan näkökulmasta. Vilkaista keskustelua herätti oppilaan ja opettajan oikeusturva avoimessa verkossa toimiessa. Sinervo suosittelee oman blogin sijoittamista vakuuttavaan paikkaan, esimerkiksi koulun nettisivuille tai Käspaikkaan.

– Oppilaiden kanssa työstytyyn verkkomateriaalin suhteen OAJ suosittelee, että opettaja vie materiaalin (esim. oppilastöi-

Johanna Yli-Muilo kokosi verkkosivuille ideoita ja ohjeita t-paidan uusiokäytöstä.

den kuvat ja ohjeet) verkkoon ja huolehtii, että nimiä käytettäessä luvat kotoa ovat kunnossa.

Kurssilla blogin rakentamista harjoitettiin WordPress- ja Googlen Blogger-alustoilla. Kierrätysideat siirtyivät verkkoon Sinervon ja **Helena Mantereen** avustuksella Picture Manager- ja Power Point-ohjelmien turvin. Käspaikan äiti-hahmo, Pirjo, on siirtymässä virallisesti eläkkeelle, mutta jatkaa sivuston ylläpitoa, joten tuttu opettamisen foorumi ja tiedonjaon kanava on jatkossakin käytettävissä.

– Sain enemmän mitä ajattelin. Rohkaistuin, ja nyt innostaa jatkaa verkkotöitä kotosalla, Raumalla tekstiilityönopettajana toimiva **Johanna Maijala** tiivistä kurssin annin.

